

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Τροποποίηση διατάξεων Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας - Τροποποίηση του ν. 4251/2014 για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2011/98/ΕΕ σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους πολίτες τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος και 2014/36/ΕΕ σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής πολιτών τρίτων χωρών με σκοπό την εποχιακή εργασία και άλλες διατάξεις»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νσχ, όπως διαμορφώθηκε από τις αρμόδιες Διαρκείς Επιτροπές, περιλαμβάνει δεκατέσσερα άρθρα που κατανέμονται σε πέντε Μέρη. Εκ παραδρομής, δύο Μέρη αναφέρονται ως «Μέρος Τρίτο».

Με τις διατάξεις του Μέρους Πρώτου (άρθρα 1 έως 4) αντικαθίστανται, πρώτον, το άρθρο 1Α, όπως προστέθηκε με τον ν. 3838/2010 και τροποποιήθηκε με τον ν. 3870/2010, και, δεύτερον, το άρθρο 19 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (ν. 3284/2004 - εφεξής, Κ.Ε.Ι.).

Ειδικότερα, ρυθμίζεται η κτήση της ελληνικής ιθαγένειας:

α) από τέκνο αλλοδαπών που γεννιέται στην Ελλάδα και θεμελιώνει, χωρίς να αποκτά από τη γέννησή του, σχετικό δικαίωμα, όχι μόνο λόγω της γέννησής του στη χώρα, αλλά και εκ της εγγραφής του στην Α΄ τάξη ελλη-

2

νικού σχολείου της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, στο οποίο πρέπει να φοιτά και κατά τον, τυχόν μεταγενέστερο, χρόνο υποβολής σχετικής δήλωσης-αίτησης των γονέων του, καθώς και εκ της συνεχούς νόμιμης διαμονής ενός εκ των γονέων στην Ελλάδα επί πέντε τουλάχιστον έτη πριν από τη γέννησή του, ή, αν γεννήθηκε πριν από τη συμπλήρωση της ως άνω πενταετούς διαμονής, και εκ της συμπλήρωσης δεκαετούς συνεχούς νόμιμης διαμονής ενός εκ των γονέων,

β) από ανήλικο αλλοδαπό που κατοικεί μόνιμως και νομίμως στην Ελλάδα, «λόγω φοίτησης σε ελληνικό σχολείο, εφόσον έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την παρακολούθηση είτε εννέα τάξεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είτε έξι τάξεων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης»,

γ) από αλλοδαπό «που κατοικεί μόνιμα και νόμιμα στην Ελλάδα», «είναι απόφοιτος Τμήματος ή Σχολής ελληνικού ΑΕΙ ή ΤΕΙ» και «διαθέτει απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ελληνικού σχολείου στην Ελλάδα» (άρθρο 1).

Προτείνονται, περαιτέρω, μεταβατικές διατάξεις που αφορούν, ιδίως, τις εκκρεμείς αιτήσεις κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας, υπό τον ισχύοντα Κ.Ε.Ι. (άρθρο 2).

Τέλος, διευρύνεται η δυνατότητα αποβολής της ελληνικής ιθαγένειας από «τέκνο αλλοδαπού που κατέστη Έλληνας ενώ ήταν ανήλικο» (άρθρο 3), συνιστάται δε, στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, επιτροπή για τη σύνταξη Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας και καθορίζεται η συγκρότησή της (άρθρο 4).

Με τις διατάξεις του Μέρους Δεύτερου (άρθρα 5 έως 7), ενσωματώνονται στην ελληνική έννομη τάξη οι Οδηγίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, 2011/98/ΕΕ, «σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος» (άρθρο 6), και 2014/36/ΕΕ, «σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την εποχιακή εργασία» (άρθρο 7), κατά τροποποίηση του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης (ν. 4251/2014 – εφεξής, Κ.Μ.).

Το Μέρος Τρίτο (άρθρο 8) περιλαμβάνει τροποποιήσεις του Κ.Μ., ιδίως, αντικατάσταση του άρθρου 19 που ρυθμίζει την «άδεια διαμονής για εξαιρετικούς λόγους» (παρ. 5 ή, κατ' ορθή αρίθμηση, 24), προσθήκη άρθρου 19Α που ανακαθορίζει τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία χορήγησης «άδειας διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους» (παρ. 7 ή, κατ' ορθή αρίθμηση, 26), και αντικατάσταση του άρθρου 108 που αφορά την «άδεια διαμονής δεύτερης γε-

νιάς» (παρ. 22 ή, κατ' ορθή αρίθμηση, 41).

Με τις διατάξεις του Μέρους Τέταρτου (άρθρα 9 έως 12), μεταξύ άλλων, ορίζεται οργανική μονάδα του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ως Υπεύθυνη Αρχή όσον αφορά την εφαρμογή της 435/2007/ΕΚ απόφασης του Συμβουλίου, «για τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, για την περίοδο 2007 έως 2013, ως μέρος του γενικού προγράμματος «Αλληλεγγύη και Διαχείριση των Μεταναστευτικών Ροών»» (άρθρο 9), και τροποποιούνται, κατ' εναρμόνιση προς τις ρυθμίσεις του Μ.Κ., διατάξεις του ν. 3907/2011, «Ίδρυση Υπηρεσίας Ασύλου και Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής, προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/115/ΕΚ «σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη - μέλη για την επιστροφή των παρانونώς διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών» και λοιπές διατάξεις» (άρθρο 10).

Το Μέρος Πέμπτο (άρθρα 13 και 14) περιλαμβάνει άρθρο 13 με το οποίο συνιστάται ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Δημόσια Επιχείρηση Ενεργειακών Επενδύσεων Α.Ε.» (Δ.ΕΠ.ΕΝ.Ε. Α.Ε.) - στην αγγλική, «Energy Investments Public Enterprise SA» (Ε.Ι.Ρ.Ε. S.A.), η οποία «λειτουργεί σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, δεν υπάγεται στην κατηγορία των οργανισμών και επιχειρήσεων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και δεν εφαρμόζονται σε αυτήν και στις εταιρίες που συμμετέχει οι διατάξεις που διέπουν εταιρείες που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα στο Δημόσιο».

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 1

α) Με το προς ψήφιση άρθρο αντικαθίσταται το άρθρο 1Α του Κ.Ε.Ι., όπως προστέθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3838/2010. Οι διατάξεις του εν λόγω άρθρου κρίθηκαν αντίθετες προς το Σύνταγμα και, ιδίως, προς τον σκοπό του άρθρου 4 παρ. 3 εδ. α', σε συνδυασμό προς τα άρθρα 1 παρ. 2 και 3, 16 παρ. 2 και 3 και 25 παρ. 4, με απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ, κατά την οποία: «ο νομοθέτης, κατά τον καθορισμό των προϋποθέσεων αποκτήσεως της ελληνικής ιθαγενείας από αλλοδαπούς, δύναται μεν, κατ' απόκλιση από την βασική αρχή του δικαίου της καταγωγής (*ius sanguinis*) ως αυτόματου τρόπου κτήσεως της ελληνικής ιθαγενείας, να προβλέψει τρόπους κτήσεως της ιθαγενείας βάσει της αρχής του δικαίου του εδάφους (*ius soli*) και περαιτέρω, να θεσπίζει για τις περιπτώσεις αυτές και τυπικά κριτήρια, όπως είναι η νόμιμη παραμονή στην χώρα και η διάρκεια αυτής, αλλά θα πρέπει να τα συνδυάζει και με ουσιαστικά κριτήρια, ούτως ώστε να τεκμηριώνεται ο γνή-

σιος δεσμός του αλλοδαπού προς την ελληνική κοινωνία, δηλαδή η ενσωμάτωσή του σε αυτήν (...)» (ΣτΕ Ολ 460/2013, σκέψη 6).

Ειδικότερα, κρίθηκε ότι στην περίπτωση του τέκνου αλλοδαπών που γεννιέται στην Ελλάδα, «το κριτήριο της διαμονής των γονέων επί πενταετία δεν τεκμηριώνει την ουσιαστική ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία, αφού δεν συνδυάζεται και με άλλα στοιχεία που θα προσέδιδαν στην διαμονή ουσιαστικά χαρακτηριστικά εντάξεως. Είναι δε το κριτήριο αυτό και επισφαλές, διότι, όπως εκτίθεται στην έβδομη σκέψη, η νόμιμη διαμονή, όπως διαμορφώθηκε με τα νομοθετήματα της περιόδου 1991-2008, αναφέρεται όχι μόνον σε αλλοδαπούς που συγκεντρώνουν τα κριτήρια των παγίων διατάξεων, δηλαδή τους εισελθόντες νομίμως στη χώρα και εφοδιασμένους με άδεια διαμονής και άδεια εξαρτημένης ή ανεξαρτήτου εργασίας, αλλά, και σε όσους εισήλθαν παράνομα στην χώρα και διέμεναν παράνομα επί διάφορα χρονικά διαστήματα, άγνωστα στην Διοίκηση, αποκτήσαντες άδεια διαμονής και εργασίας εκ των υστέρων, βάσει των νομιμοποιήσεων που έλαβαν χώρα κατά διαστήματα και μέχρι την ισχύ του εξεταζόμενου νόμου» (σκέψη 10).

Στην περίπτωση, περαιτέρω, τέκνου αλλοδαπού που δεν έχει μεν γεννηθεί στην Ελλάδα, αλλά έχει φοιτήσει σε ελληνικό σχολείο, κρίθηκε ότι «ο νομοθέτης χρησιμοποιεί επίσης κριτήριο μη δυνάμενο να τεκμηριώσει την κατά τα ανωτέρω απαιτούμενη ουσιαστική ένταξη στην ελληνική κοινωνία του ανηλίκου τέκνου αλλοδαπών γονέων, αφού, μόνη η φοίτηση σε ελληνικό σχολείο, και μάλιστα μόνον επί μία εξαετία, δεν εγγυάται την επιζητούμενη ένταξη, δεδομένου ότι ο νόμος δεν αξιώνει και μία ουσιαστική σχέση των γονέων με τη χώρα, οι οποίοι γονείς είναι αρμόδιοι να αποφασίσουν για την απόκτηση ή μη της ιθαγένειας από το ανήλικο τέκνο τους. Εξ άλλου, η χρονική διάρκεια της εκπαίδευσής υπολείπεται και της εννεαετούς φοίτησεως που απαιτεί υποχρεωτικώς το Σύνταγμα (άρθρο 16 παρ. 3) για τα παιδιά των Ελλήνων, τα οποία μάλιστα πλεονεκτούν ήδη λόγω της βαθμιαίας γνώσεως της γλώσσας και της εξοικειώσεως με το δεδομένο κοινωνικό περιβάλλον από της γεννήσεώς τους και πολύ πριν αρχίσει η εκπαίδευσή τους. Εξομάλυνση των διαφορών αυτών και άρα εγγυημένο βαθμό εντάξεως θα πιστοποιούσε, κατ' αρχήν, η επιτυχής φοίτηση των αλλοδαπών σε όλο το φάσμα της δευτεροβαθμίου εκπαίδευσής με λήψη του αντιστοίχου τίτλου σπουδών» (όπ. π.).

Κρίθηκε, τέλος, ότι στην περίπτωση ενήλικου αλλοδαπού που υποβάλλει ο ίδιος αίτηση για την κτήση της ιθαγένειας, «ο νομοθέτης αρκείται επίσης στο ίδιο κριτήριο της εξαετούς φοίτησεως, επιπλέον δε δεν απαιτεί την συνεχή παραμονή του αλλοδαπού υπηκόου στη χώρα από το χρονικό σημείο

της αποφοίτησής του μέχρι το χρονικό σημείο υποβολής της δηλώσεως περί αποκτήσεως της ιθαγενείας (μεταξύ 18ου και 21ου έτους), με συνέπεια να είναι δυνατή η υπαγωγή στην περίπτωση αυτή και αλλοδαπών ενηλίκων, που έχουν, εν τω μεταξύ, μετά το πέρας της φοιτήσεώς τους, απομακρυνθεί από τη χώρα, και μάλιστα χωρίς να υποχρεώνονται από τον νόμο σε δήλωση αποβολής της μέχρι τότε ιθαγενείας τους» (όπ. π.).

Εν προκειμένω, ενισχύονται οι προϋποθέσεις που πρέπει, κατά την Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 3), «να συντρέχουν σωρευτικώς, λαμβανομένων υπ' όψιν και των παραδοχών της υπ' αριθμ. 460/2013 απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας», τόσο στο πρόσωπο του τέκνου αλλοδαπών που γεννιέται στην Ελλάδα, αλλά δεν αποκτά την ελληνική ιθαγένεια από τη γέννηση και μόνο λόγω της γέννησης, όσο και στο πρόσωπο των γονέων του (βλ., ανωτέρω, Γενικές παρατηρήσεις), οι οποίοι πρέπει να είναι κάτοχοι τίτλων διαμονής που χορηγούνται «υπό την προϋπόθεση προηγούμενης μακράς νόμιμης και μόνιμης διαμονής καθώς και πλήρωσης κριτηρίων ένταξης. Γι' αυτό άλλωστε οι ως άνω τίτλοι προσδίδουν στους κατόχους τους αυξημένα δικαιώματα, ως προς την ίση μεταχείριση προσιδιάζοντα με εκείνα των ημεδαπών. Επιπροσθέτως, οι ως άνω τίτλοι στοιχειοθετούν μόνιμο τίτλο διαμονής στη χώρα και ανακαλούνται για ιδιαίτερα σοβαρούς και εξαιρετικούς λόγους, καθ' όσον αναγνωρίζεται ότι οι τίτλοι αυτοί αποδεικνύουν τον γνήσιο δεσμό των κατόχων τους με τη χώρα και την ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία» (Αιτιολογική Έκθεση, σελ.3).

Εξ άλλου, «Η νέα ρύθμιση, δεν αποδίδει την Ελληνική ιθαγένεια στο αλλοδαπό τέκνο από τη γέννηση, αλλά και λόγω γέννησης την κρίσιμη στιγμή που το παιδί εισάγεται στο ελληνικό σχολείο, ύστερα από έντεκα χρόνια νόμιμης διαμονής του γονέα εκ των οποίων τα πέντε προ της γέννησης και τα έξι μετά από αυτή. Εφόσον το παιδί που φοιτά σε ελληνικό σχολείο έχει γεννηθεί και διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα πριν την παρέλευση της πενταετίας της νόμιμης διαμονής του ενός γονέα, το δικαίωμα κτήσης της ιθαγενείας μετακυλίνεται στο μέλλον με την συμπλήρωση δέκα ετών νόμιμης παραμονής του γονέα» (Αιτιολογική Έκθεση, σελ.3).

Περαιτέρω, στην περίπτωση αλλοδαπού που δεν έχει γεννηθεί στην Ελλάδα, «το τυπικό κριτήριο της νόμιμης παραμονής στην χώρα συνδυάζεται με το ουσιαστικό κριτήριο της ελληνικής εκπαίδευσης ως βασικό μηχανισμό ενσωμάτωσης στην ελληνική κοινωνία, ούτως ώστε να τεκμηριώνεται ο γνήσιος δεσμός του αλλοδαπού προς την ελληνική κοινωνία. Συμπερασματικά, σημειώνεται ότι τα ακόλουθα τρία διαφορετικά χρονικά διαστήματα στην εκπαίδευση, τα οποία προσδιορίστηκαν βάσει του επιπέδου δυσκολίας που απαιτεί κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης: εννέα έτη, χρονικό διάστημα που α-

νταποκρίνεται στην υποχρεωτική εκ του Συντάγματος εννεαετή εκπαίδευση, έξι έτη που αντιστοιχούν σε όλο το φάσμα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ή ολοκλήρωση των σπουδών στην ελληνική δευτεροβάθμια εκπαίδευση, που αποδεικνύεται με το απολυτήριο λυκείου, εισαγωγή σε ελληνικό ΑΕΙ ή ΤΕΙ μετά από εξετάσεις και επιτυχή περάτωση των σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πιστοποιούν, ως διάστημα ικανό να θεμελιώσει τον αναγκαίο δεσμό με την ελληνική κοινωνία, έναν εγγυημένο βαθμό ένταξης των υπόψη αλλοδαπών, διασφαλίζοντας επαρκώς την σκοπούμενη ομαλή ενσωμάτωσή τους στην ελληνική κοινωνία» (Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 4).

β) Κατά το προτεινόμενο άρθρο 1Α του Κ.Ε.Ι., «7. Τέκνο αλλοδαπού, ο οποίος αποκτά την ελληνική ιθαγένεια κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου ή την έχει ήδη αποκτήσει βάσει των διατάξεων του άρθρου 1Α και 24 του ν. 3838/2010, καθίσταται Έλληνας χωρίς άλλη διατύπωση, αν κατά την ημερομηνία κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας από τον γονέα του είναι ανήλικο και άγαμο».

Επισημαίνεται ότι διάταξη με τη διατύπωση, «Τέκνο αλλοδαπού, ο οποίος έχει αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1Α και 24 του ν. 3838/2010 καθίσταται Έλληνας χωρίς άλλη διατύπωση, αν κατά την ημερομηνία κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας από τον γονέα του είναι ανήλικο και άγαμο», έχει περιληφθεί, ως μεταβατικού χαρακτήρα, στο προς ψήφιση άρθρο 2 παρ. 4.

Θα ήταν νομοτεχνικώς αρτιότερο να αναδιατυπωθεί η διάταξη του άρθρου 1Α του Κ.Ε.Ι., ως εξής: «7. Τέκνο αλλοδαπού ο οποίος αποκτά την ελληνική ιθαγένεια κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, καθίσταται Έλληνας χωρίς άλλη διατύπωση, αν κατά την ημερομηνία κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας από τον γονέα του είναι ανήλικο και άγαμο», στη δε στη φράση «των άρθρων 1Α και 24 του ν. 3838/2010» της μεταβατικής διάταξης του προς ψήφιση άρθρου 2, να αντικατασταθεί ο αριθμός 1Α με τον ορθό αριθμό 1.

2. Επί του άρθρου 2

Η παρ. 1 του προτεινόμενου, υπό τον τίτλο «Μεταβατικές διατάξεις», άρθρου περιέχει διευκρίνιση ως προς το πεδίο εφαρμογής του προηγούμενου άρθρου 1.

Θα ήταν, ως εκ τούτου, νομοτεχνικώς αρτιότερο να περιληφθεί, ως παρ. 2, στο προς ψήφιση άρθρο 1.

3. Επί του άρθρου 3

Στην παρ. 2 του προτεινόμενου άρθρου 19 του Κ.Ε.Ι. αναφέρεται «απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης», αντί του ορθού, «απόφαση του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης» (βλ. άρθρο 28 του ν. 4325/2015, ΦΕΚ Α' 47).

4. Επί του άρθρου 5

Το προς ψήφιση άρθρο αναφέρεται στον σκοπό των δύο επομένων, δηλαδή στην ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη δύο Οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Ο εν λόγω σκοπός αναφέρεται και στον τίτλο των επόμενων άρθρων 6 και 7, αναλύεται δε και στην Αιτιολογική Έκθεση επί του Νοσχ (σελ. 6).

Κατά συνέπεια, παρέλκει η ως άνω αναφορά στο προς ψήφιση άρθρο.

5. Επί του άρθρου 6

Με την παρ. 5 του προτεινόμενου άρθρου προστίθεται άρθρο 2Α στον Κ.Μ. (ν. 4251/2014). Το εν λόγω άρθρο περιέχει έξι αναφορές σε άρθρα «του ν. 4251/2014» στον οποίο εντάσσεται, αντί της νομοτεχνικώς ορθής αναφοράς σε άρθρα «του παρόντος» ή «του Κώδικα» (πρβλ. διατύπωση άρθρου 7).

Γίνεται, επίσης, αναφορά (παρ. 3 και 4 του άρθρου 2Α του Κ.Μ.) σε «ενιαία άδεια διαμονής», αντί του σαφέστερου «ενιαία άδεια διαμονής και εργασίας».

6. Επί του άρθρου 7

α) Με την παρ. 3 του προς ψήφιση άρθρου αντικαθίσταται το άρθρο 13 του Κ.Μ. Στην περιπτ. δ) της παρ. 3 του εν λόγω άρθρου και στη φράση «ο αιτών θα ασκήσει που ρυθμίζεται νομοθετικά, όπως ορίζεται από τις διατάξεις του π.δ. 38/2010», πρέπει να προστεθεί η λέξη «επάγγελμα», μετά τη λέξη «ασκήσει».

β) Με το προς ψήφιση άρθρο αντικαθίστανται διατάξεις του Κ.Μ./ν. 4251/2014 ή προστίθενται διατάξεις στον εν λόγω Κώδικα. Συνεπώς, πρέπει οι τρεις αναφορές σε άρθρα «του ν. 4251/2014», στον οποίο εντάσσονται οι προτεινόμενες διατάξεις, να αντικατασταθούν με αναφορές σε άρθρα «του παρόντος» ή «του Κώδικα» (βλ. και ανωτ. Παρατήρηση 5).

γ) Κατά την παρ. 4 του προτεινόμενου άρθρου, «Τα δύο πρώτα εδάφια και η περίπτωση α της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του ν. 4251/2014 αντικαθίστανται ως εξής: «1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα για συγκεκριμένο σκοπό και για συγκεκριμένο διάστημα διαμονής, που συ-

ναρτάται με την ολοκλήρωση του σκοπού, χορηγείται από την αρμόδια προξενική αρχή, με την επιφύλαξη των γενικών και ειδικών διατάξεων για τις θεωρήσεις, εθνική θεώρηση εισόδου, πέραν των ενενήντα (90) ημερών, που επιτρέπει τη διαμονή για εργασιακούς ή άλλους λόγους. Κατά παρέκκλιση ομοιόμορφη θεώρηση (βραχείας διαμονής - τύπου C) με δικαίωμα εργασίας χορηγείται στους εποχικά εργαζόμενους που εισέρχονται για περίοδο που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες. Η ανωτέρω θεώρηση εισόδου χορηγείται κατά περίπτωση σε πολίτες τρίτων χωρών που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες: α. Εποχικά εργαζόμενοι (...).

Επισημαίνεται ότι το υπό τροποποίηση άρθρο 18 του Κ.Μ. τιτλοφορείται: «Προσωρινή Διαμονή - Απασχόληση με εθνική θεώρηση εισόδου». Εν προκειμένω εισάγεται χορήγηση θεώρησης εισόδου δύο διαφορετικών τύπων, «εθνικής» (περιπτ. ιε) της παρ. 1 του άρθρου 1 του Κ.Μ.) ή «ομοιόμορφης» (περιπτ. ιδ) της παρ. 1 του άρθρου 1 του Κ.Μ.), αναλόγως προς τη διάρκεια της διαμονής.

Κατά συνέπεια, πρέπει αφενός να αντικατασταθεί και ο τίτλος του άρθρου 18 του Κ.Μ., ως εξής: «Προσωρινή Διαμονή - Απασχόληση με εθνική ή ομοιόμορφη θεώρηση εισόδου», αφετέρου δε να αναδιατυπωθεί η προτεινόμενη διάταξη, ως ακολούθως: «1. Σε πολίτες τρίτων χωρών που εισέρχονται στη χώρα για συγκεκριμένο σκοπό και για συγκεκριμένο διάστημα διαμονής που συναρτάται με την ολοκλήρωση του σκοπού, χορηγείται από την αρμόδια προξενική αρχή, με την επιφύλαξη των γενικών και ειδικών διατάξεων για τις θεωρήσεις, εθνική θεώρηση εισόδου που επιτρέπει τη διαμονή, για εργασιακούς ή άλλους λόγους, πέραν των ενενήντα (90) ημερών, ή ομοιόμορφη θεώρηση (βραχείας διαμονής - τύπου C) στους εργαζόμενους που εισέρχονται για περίοδο που δεν υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες. Οι ανωτέρω θεωρήσεις εισόδου χορηγούνται κατά περίπτωση σε πολίτες τρίτων χωρών που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες: α. Εποχικά εργαζόμενοι (...).

γ) Με την παρ. 11 του προς ψήφιση άρθρου προστίθεται στο άρθρο 28 του Κ.Μ. παρ. 9, στην οποία γίνεται, εκ παραδρομής, αναφορά στην «περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρθρου 13» του Κ.Μ., αντί του ορθού, «περίπτωση ε' της παρ. 3 του άρθρου 13».

7. Επί του άρθρου 8

α) Το προτεινόμενο άρθρο περιλαμβάνει σαράντα εννέα τροποποιήσεις του Κ.Μ., σε ισάριθμες παραγράφους.

Επισημαίνεται ότι η αρίθμηση των ανωτέρω παραγράφων μετά τον αριθμό 20 συνεχίζεται με τον αριθμό 2, αντί του ορθού 21. Πρέπει, συνεπώς, οι πα-

ράγραφοι, μετά την εικοστή, να αναριθμηθούν με τους αριθμούς 21 έως 49.

β) Με την παρ. 20 του προς ψήφιση άρθρου αντικαθίσταται φράση της παρ. 7 του άρθρου 19 του Κ.Μ., ως εξής: ««Η διάρκεια της άδειας διαμονής δύναται να ανέρχεται μέχρι δύο έτη και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα. Η διάρκεια συναρτάται, κατά περίπτωση, από τα δικαιολογητικά που προσκομίζονται καθώς και το σκοπό εισόδου και διαμονής του αιτούντος στη χώρα»».

Εν τούτοις, με την παρ. 5 (κατ' ορθή αρίθμηση 24) του προτεινόμενου άρθρου αντικαθίσταται ολόκληρο το άρθρο 19 του Κ.Μ. και η φράση της παρ. 7 διατυπώνεται με διαφορετικό τρόπο, ως εξής: «Η άδεια διαμονής χορηγείται για χρονικό διάστημα έως δύο ετών και μπορεί να ανανεώνεται για ισόχρονο διάστημα».

Κατά συνέπεια, η παρ. 20 του προς ψήφιση άρθρου πρέπει είτε να απαλειφθεί είτε να ενσωματωθεί στο άρθρο 19 του Κ.Μ., όπως αυτό διατυπώνεται στην παρ. 5 (κατ' ορθή αρίθμηση 24).

γ) Στις παρ. 3 (κατ' ορθή αρίθμηση 22) και 8 έως 12 (κατ' ορθή αρίθμηση 27 έως 31) του άρθρου γίνεται αναφορά σε «Κεφάλαια» άρθρων του Κ.Μ., αντί «παραγράφων» των εν λόγω άρθρων.

δ) Κατά την παρ. 8 (κατ' ορθή αρίθμηση 27) του προς ψήφιση άρθρου, «Στο τέλος της παρ. 3 του Κεφαλαίου Α' του άρθρου 20 του ν. 4251/2014 προστίθεται εδάφιο, ως εξής: «Διαστήματα απουσίας από τη χώρα δεν αποτελούν λόγο που παρακωλύει για την ανανέωση της άδειας διαμονής».

Επισημαίνεται ότι η παράγραφος Α' (βλ. ανωτ., υπό γ) του εν λόγω άρθρου του Κ.Μ. περιλαμβάνει τρεις υποπαραγράφους, η δε υποπαραγράφος 3 αφορά αποκλειστικώς τα μέλη της οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας, στον οποίο χορηγείται άδεια διαμονής, εφόσον διαθέτει «επαρκείς πόρους, σε επίπεδο σταθερού ετήσιου εισοδήματος για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης».

Κατά συνέπεια, και ενόψει της αυτοτέλειας της προτεινόμενης ρύθμισης εν σχέσει προς το περιεχόμενο της ως άνω υποπαρ. 3, η υπό ψήφιση διάταξη θα έπρεπε να προστεθεί ως επιπλέον υποπαραγράφος της παρ. Α', με την εξής διατύπωση: «Διαστήματα απουσίας από τη χώρα δεν κωλύουν την ανανέωση της άδειας διαμονής».

ε) Κατά την παρ. 9 (κατ' ορθή αρίθμηση, 28) του προτεινόμενου άρθρου, «Ο τίτλος του Κεφαλαίου Β' του άρθρου 20 του ν. 4251/2014, «Ιδιοκτήτες ακινήτων στην Ελλάδα», αντικαθίσταται ως εξής: «Μόνιμη άδεια διαμονής επενδυτή».

Παρατηρείται αφενός ότι η εν λόγω άδεια (άρθρου 20 Κ.Μ.) χορηγείται σε πολίτη τρίτης χώρας, ιδιοκτήτη ή μακροχρόνιο μισθωτή ακινήτου στην Ελλάδα, «για πέντε έτη, με δυνατότητα ανανέωσης», αφετέρου ότι το άρθρο 16 του Κ.Μ. τιτλοφορείται «Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής για επενδυτική δραστηριότητα».

στ) Κατά την παρ. 28 (κατ' ορθή αρίθμηση, 47) του προς ψήφιση άρθρου, «Σε περιπτώσεις γέννησης τέκνου στην Ελλάδα έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου από γονέα που διαμένει στη χώρα με άδεια διαμονής, στον έτερο γονέα μπορεί να χορηγηθεί άδεια διαμονής για οικογενειακή επανένωση, κατά παρέκκλιση των προϋποθέσεων του άρθρου 70 παρ. 1 του ν. 4251/2014».

Περαιτέρω, κατά την παρ. 1 του άρθρου 70 του Κ.Μ., «Ο πολίτης τρίτης χώρας που κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα για διάστημα δύο ετών δικαιούται να ζητήσει, κατόπιν αίτησής του, την είσοδο και διαμονή στη χώρα των μελών της οικογένειάς του. Η αίτηση υποβάλλεται και εξετάζεται όταν τα μέλη αυτά διαμένουν εκτός της Ελληνικής Επικράτειας. Τυχόν διαμονή των μελών αυτών στην Ελληνική Επικράτεια, πριν την υποβολή της αίτησης για οικογενειακή επανένωση, δεν αποτελεί παρακωλυτικό λόγο και η αίτηση για τη χορήγηση της θεώρησης εισόδου εξετάζεται, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέλη της οικογένειας, την είσοδο των οποίων αιτείται ο πολίτης τρίτης χώρας, πληρούν κριτήρια ένταξης στη χώρα, όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 14 του άρθρου 136». Εξ άλλου, κατά την κ.υ.α. 58211/2014 (ΦΕΚ Β' 3119/20.11.2014) που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 14 του άρθρου 136 του Κ.Μ., μεταξύ των κριτηρίων ένταξης «που απαιτούνται κατά την εξέταση αιτημάτων οικογενειακής επανένωσης» συγκαταλέγεται και «η γέννηση τέκνου στην Ελλάδα» (παρ. 1 στ) άρθρου Μόνου).

Συναφώς επισημαίνεται ότι:

i. Κατά την παρ. 2 του άρθρου 70 του Κ.Μ., «Για την άσκηση του δικαιώματος [επανένωσης], ο συντηρών θα πρέπει να αποδεικνύει την οικογενειακή σχέση με τα μέλη της οικογένειας του για τα οποία ζητεί την επανένωση στην Ελλάδα», πέραν των προϋποθέσεων που πρέπει να πληροί ο ίδιος.

ii. Κατά το άρθρο 3 της οδηγίας 2003/86/ΕΚ του Συμβουλίου, «σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης», «Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται όταν ο συντηρών κατέχει άδεια διαμονής που έχει εκδοθεί από κράτος μέλος διάρκειας ισχύος ανώτερης ή ίσης με ένα έτος (...)».

8. Επί του άρθρου 13

α) Με το προς ψήφιση άρθρο συνιστάται ανώνυμη εταιρεία με σκοπό «επενδύσεις κατασκευής και διαχείρισης αγωγών φυσικού αερίου και άλλων αναπτυξιακών υποδομών και [τη] συμμετοχή σε εταιρίες με συναφές αντικείμενο», μετοχικό κεφάλαιο ύψους ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, που καταβάλλεται από το Ελληνικό Δημόσιο και επταμελές διοικητικό συμβούλιο».

Προβληματισμός γεννάται ως προς τη συνάφεια των ρυθμίσεων του άρθρου με το κύριο αντικείμενο του Νσχ (βλ. άρθρα 74 παρ. 5 εδ. β΄ του Συντάγματος και 85 παρ. 2 του Κανονισμού της Βουλής).

β) Περαιτέρω, κατά το προτεινόμενο άρθρο, η υπό σύσταση εταιρεία φέρει την επωνυμία «Δημόσια Επιχείρηση Ενεργειακών Επενδύσεων Α.Ε.», σκοπός της δε είναι «επενδύσεις κατασκευής και διαχείρισης αγωγών φυσικού αερίου και άλλων αναπτυξιακών υποδομών και η συμμετοχή σε εταιρίες με συναφές αντικείμενο».

Θα μπορούσε να διευκρινισθεί εάν οι «άλλες αναπτυξιακές υποδομές» τις οποίες αφορά η επενδυτική δραστηριότητα της εταιρείας, συνάπτονται αποκλειστικώς με τον τομέα της Ενέργειας.

γ) Τέλος, κατά το προς ψήφιση άρθρο, «Με πρόταση του Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής και πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, διορίζονται ο Πρόεδρος (...), ο Αντιπρόεδρος και ο Διευθύνων Σύμβουλος».

Σχετικώς σημειώνεται ότι η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας αποτελεί ειδική μόνιμη επιτροπή της Βουλής που δύναται να διατυπώνει γνώμη, βάσει της παρ. 3 του άρθρου 43Α του Κανονισμού της Βουλής, κατά την οποία, «[ο]ι ειδικές μόνιμες επιτροπές ή υποεπιτροπές τους μπορούν να αποφασίζουν ή να προτείνουν ή να διατυπώνουν γνώμη, εφόσον αποφασίζεται κάθε φορά να ανατεθεί το έργο τούτο σε αυτές από τη Διάσκεψη των Προέδρων

και για όσα θέματα προβλέπεται από το Σύνταγμα, τον Κανονισμό ή νόμο σχετική αρμοδιότητα της Βουλής ή οργάνου της. Στην περίπτωση αυτήν εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 49Α».

Αθήνα, 23.6.2015

Οι εισηγητές

Ανδρέας Κούνδουρος
Προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α' Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αν. Καθηγητής του Πανεπιστημίου
Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β' Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

